

Nr 3.

Ankom till riksdagens kansli den 15 mars 1926 kl. 3 e. m.

Andra kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande, nr 3, i anledning av väckt motion om överflyttande å statens folkskoleinspektörer av gymnastikinspektionen och övriga fackinspektioner vid folkskolorna.

I en inom andra kammaren väckt och till dess första tillfälliga utskott för förberedande behandling hänvisad motion, nr 306, hava hrr *Andersson* i Ovanmyra och *Svensson* i Grönvik hemställt, att riksdagen må i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om att statens folkskoleinspektörer må övertaga gymnastikinspektionen jämte övriga fackinspektioner på folkskolans område.

I fråga om motiveringen för denna hemställan får utskottet hänvisa till motionen.

Då s. k. fackinspektion å folkskolans område numera förekommer allenast i fråga om undervisningen i gymnastik med lek och idrott, torde motionens hemställan endast i den mån den avser nämnda inspektion behöva upptagas till prövning.

Såsom motionärerna påpeka har denna fråga varit föremål för prövning av 1923 års riksdag, som i anledning av väckt motion hemställde om utredning och förslag, rörande åtgärder för nedbringande av kostnaderna för gymnastikinspektionen vid de till folkundervisningen hörande läroanstalterna, utan att vården om lärjungarnas fysiska fostran försämrades. Utredningen i ärendet uppdrogs åt skolöverstyrelsen, som i underdånigt utlåtande den 30 november 1923 avgav förslag till en provisorisk omläggning av inspektionsverksamheten, avsedd att dels nedbringa de av densamma föranledda kostnaderna, dels överflytta verksamhetens tyngdpunkt till de instruerande och rådgivande uppgifterna med motsvarande begränsning av de rent kontrollerande. Sagda förslag har icke av Kungl. Maj:t förelagts riksdagen. Efter vad utskottet emellertid inhämtat, är hela spörsmålet om gymnastikinspektionens lämpliga anordning föremål för utredning av de den 31 december 1923 förordnade sakkunnige, i vilkas uppdrag bland annat ingår att avgiva förnyat förslag till omorganisation av Gymnastiska centralinstitutet.

Enligt vad utskottet ytterligare erfarit, har skolöverstyrelsen vid planläggningen och ledningen av gymnastikinspektörernas arbete låtit sig angeläget vara att, i avvaktan på förestående omläggning av verksamheten,

söka ytterligare nedbringa kostnaderna, på samma gång jämväl inspektörernas ställning som ledare och rådgivare beträffande den fysiska fostran inom folkundervisningen kommit till starkare uttryck.

Enligt utskottets uppfattning har gymnastikinspektionen varit till gagn, ej minst då det gällt att bringa i tillämpning bestämmelserna i 1919 års undervisningsplan, vilka åt nu ifrågavarande sida av skolans uppgifter berett ett avsevärt vidgat utrymme. Och utskottet har sig bekant, att man inom skilda delar av landet kunnat konstatera ett stigande intresse och en glädjande offervillighet för ett bättre tillgodoseende av den fysiska fostran, som i ej ringa mån låter sig återföra på den upplysningsverksamhet, som av gymnastikinspektörerna utövats. Och den principiella obenägenheten mot s. k. fackinspektion på folkskolans område, som framträtt, torde icke rimligen kunna göras gällande beträffande den rådgivande och upplysande verksamhet, som nu blivit och bör vara gymnastikinspektionens huvuduppgift.

Om alltså i fortsättningen arbetet för den fysiska fostrans främjande skall kunna i önskvärd mån fullföljas, synes det enligt utskottets mening icke böra ifrågakomma att utan vidare avskaffa de organ, som hittills tillgodosett berörda uppgifter. Och då hela spørsmålet om ett ändamålsenligt ordnande av den gymnastiska undervisningen och vad därmed äger sammanhang för närvarande befinner sig under utredning, vilken under innevarande år väntas slutförd, lär anledning saknas att nu ingå i ett närmare överbäggande av frågan, under vilka former här förevarande angelägenhet lämpligen bör för framtiden tillgodoses.

Under hänvisning till det ovan anförda får utskottet hemställa,

att förevarande motion icke måtte till någon andra kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 15 mars 1926.

På utskottets vägnar:

EWALD LINDMARK.

Reservation

av herr *Gardell* i Gans, som ansett, att utskottet bort tillstyrka motionen.

Närvarande: herrar Lindmark, Öhman, Holmdahl, Englund, Mogård, Mosesson, Gardell i Gans, Göransson, fru Westman och herr Frost.